

Egzaminuojamojo kodas _____

Privatinės teisės užduotis

2021 m. vasario 26 d.

Ieškovas Jonas Jonaitis kreipėsi į teismą, prašydamas priteisti iš atsakovės UAB „Ranga“ 140 000 Eur skolą.

Ieškovas nurodė, kad su atsakove 2018 m. birželio 5 d. sudarė Statybos rangos sutartį, pagal kurią atsakovė įsipareigojo atlikti elektros energiją gaminančios vėjo elektrinės įrengimo darbus ieškovui priklausančiame žemės sklype. Sutarties pasirašymo metu ieškovas sumokėjo atsakovei 100 000 Eur avansą. Atsakovė pagal sutartį sutartų darbų neatliko ir neperdavė ieškovui.

Siekdamos iš Statybos rangos sutarties kilusį ginčą išspręsti taikiai, šalys 2019 m. rugsėjo 4 d. pasirašė Taikos sutartį, pagal kurią atsakovė įsipareigojo sumokėti ieškovui 140 000 Eur sumą per 90 kalendorinių dienų po Taikos sutarties pasirašymo. Šią sumą sudaro: 100 000 Eur ieškovo atsakovei sumokėtas avansas, 10 000 Eur delspinigių pagal Statybos rangos sutartį, kurių dydį šalys suderino derybų metu, ir Statybos rangos sutartyje numatyta 30 000 Eur bauda. Taikos sutartis buvo patvirtinta Telšių apylinkės teismo 2019 m. spalio 17 d. nutartimi supaprastinto proceso tvarka, tačiau atsakovė, sužinojusi apie tai, kad ieškovas kreipėsi dėl vykdomojo rašto išdavimo, kreipėsi į teismą su prašymu atnaujinti procesą byloje dėl Taikos sutarties patvirtinimo. Šiaulių apygardos teismas 2020 m. kovo 17 d. nutartimi bylos procesą atnaujino ir ta pačia nutartimi atsisakė tvirtinti šalių pasirašytą Taikos sutartį. Kadangi atsakovė nevykdo Taikos sutartimi prisiimtų įsipareigojimų, ieškovas yra priverstas kreiptis į teismą dėl 140 000 Eur skolos pagal Taikos sutartį priteisimo.

Atsakovė atsiliepime į ieškinį nurodė, kad su ieškiniu nesutinka. Paaiškino, kad pasirašydama Taikos sutartį nesuvokė ir nežinojo, jog pagal Statybos rangos sutartį jai negali kilti jokia pareiga mokėti baudą ir delspinigius, todėl galima teigti, kad Taikos sutartis buvo sudaryta iš esmės suklydus. Šiaulių apygardos teismas 2020 m. kovo 17 d. nutartimi atsisakė tvirtinti Taikos sutartį konstatavęs, kad pareiškimą dėl taikos sutarties patvirtinimo supaprastinto proceso tvarka pateikė tik viena Taikos sutartį pasirašiusi šalis – ieškovas, o UAB „Ranga“ valia kreiptis į teismą dėl Taikos sutarties patvirtinimo nebuvo išreikšta. Atsakovės vertinimu, tai reiškia, jog Taikos sutartis negalioja nuo jos sudarymo momento, kadangi nėra vienos šalies valios sudaryti tokią sutartį.

Motyvuotai atsakykite:

1. Kokia yra taikos sutarties samprata ir požymiai? Kokioms sąlygoms esant galimas taikos sutarties patvirtinimas supaprastinto proceso tvarka? Ar atsakovas teisus teigdamas, kad teismui supaprastinto proceso tvarka atsisakius patvirtinti taikos sutartį ši sutartis yra negaliojanti? Kodėl?
2. Kokios aplinkybės turi teismo būti konstatuotos tam, kad sandoris būtų pripažintas negaliojančiu kaip sudarytas iš esmės suklydus? Ar atsakovo nurodyti argumentai, jūsų vertinimu, yra pakankamas pagrindas pripažinti taikos sutartį negaliojančia šiuo pagrindu? Kodėl?
3. Kokia procesine forma atsakovas gali ginti savo teises teigdamas, kad taikos sutartis negalioja? Ar ši forma skirtųsi tuo atveju, jei taikos sutartis būtų patvirtinta teismo? Ar nagrinėjamu atveju teismas gali spręsti dėl taikos sutarties galiojimo nesant atsakovo priešieškinių? Kodėl? Ar teismas, matydamas, kad atsakovė remiasi sandorio negaliojimu atsiliepime, turėtų imtis kokių nors procesinių veiksmų? Kodėl?

Egzaminuojamojo kodas _____
Baudžiamosios teisės ir proceso užduotis
2021 m. vasario 26 d.

Pirmosios instancijos teismui buvo perduota byla, kurioje asmenys kaltinami padarę veikas, numatytas BK 228 straipsnio 1 dalyje. Kaltinamasis A. A. būdamas neblaivus (1,66 promilės), vairavo automobilį ir buvo patikrintas alkotesteriu. Norėdamas užginčyti nustatytą girtumą ir išvengti administracinės atsakomybės ir drausminės atsakomybės (nes yra ministerijos departamento direktorius), A. A. kreipėsi į savo draugą, Ligoninės direktorių B.B. ir paklausė, ką jam daryti. Kaltinamasis B.B. nurodė A. A. kuo greičiau atvykti į ligoninę ir atsivežti kitą asmenį, pvz., sutuoktinę. Kaltinamasis B. B. paskambino skyriaus vedėjui C. C. ir nurodė suorganizuoti kraujo paėmimą ne iš A.A., o iš blaivios A. A. sutuoktinės, o tyrimo išvadoje nurodyti, jog būtent A. A. kraujyje alkoholio nerasta. Skyriaus vedėjas C. C. pakvietė slaugytoją D. D., nurodė jai paimti kraują iš atvykusios į ligoninę A. A. sutuoktinės ir užpildyti reikiamus dokumentus. Slaugytoja paėmė kraujo mėginį alkoholio koncentracijai kraujyje nustatyti iš A. A. sutuoktinės, o A. A. ambulatorinėje asmens sveikatos istorijoje ir Medicininės apžiūros neblaivumui, girtumui ar apsvaigimui nustatyti akte pažymėjo, kad kraujo mėginys paimtas iš A. A..

Prokuroras prašo pripažinti, kad Ligoninės direktorius B. B., skyriaus vedėjas C. C. ir slaugytoja D. D. piktnaudžiavo tarnybine padėtimi – įstatymais ir kitais teisės aktais suteiktus įgaliojimus ir pareigas naudojo priešingai tarnybos interesams, dėl to buvo diskredituotas ligoninės ir jų pačių, kaip valstybės tarnautojui prilygintų asmenų, vardas, ligoninės autoritetas, prestižas ir pasitikėjimas, dėl to ligoninė patyrė didelę neturtinę žalą, ir jų veiksmus kvalifikuoti pagal BK 228 straipsnio 1 dalį; kaltinamojo A. A. veiksmus siūlo kvalifikuoti pagal BK 24 straipsnio 5 dalį, 228 straipsnio 1 dalį, kaip minėtų asmenų kurstyją piktnaudžiauti tarnybine padėtimi.

Gynyba prašo bylą nutraukti, nes pagrindiniai įrodymai, kurie yra lemiami formuojant kaltinimą yra gauti neleistinai, t. y. pažeidus teisę neliudyti prieš save. O būtent, slaugytoja D. D. po pamainos, apie 21 val. vakaro, buvo iškviesta į Ligoninę, ir Specialiųjų tyrimų tarnybos pareigūno apklausta kaip liudytoja apie kraujo paėmimo ir dokumentų (A. A. ambulatorinės asmens sveikatos istorijos ir Medicininės apžiūros neblaivumui, girtumui ar apsvaigimui nustatyti akto) surašymą. Ji, kaip liudytoja, tos pačios dienos vėlų vakarą, apie 23 val. taip pat buvo suvesta į akistatą su skyriaus vedėju C. C., kur taip pat davė parodymus apie vedėjo duotus jai nurodymus. Gynyba nurodo, kad visi kiti bylos duomenys iš esmės yra išvestiniai iš neleistinų per pirmąją D. D. kaip liudytojos apklausos metu gautų duomenų, todėl jie taip pat neatitinka įrodymams keliamų reikalavimų. Įtarimai D. D. buvo pareikšti kitą darbo dieną.

Gynyba taip pat nurodo, kad BK 228 straipsnis visiems kaltinamiesiems inkriminuotas nepagrįstai, nes nenustatyta didelė žala, kuri yra būtinas šios veikos požymis: dokumentai su neteisingais duomenimis nebuvo panaudoti, A. A. neišvengė administracinės ir drausminės atsakomybės, įvykis nesukėlė rezonanso. Kaltinamasis A. A., be to, negali būti pripažintas kurstytoju, nes neatitinka specialaus subjekto požymių, o jo veika – skambutis draugui, klausiant, kaip elgtis ir jo nurodymų vykdymas neturi kurstyti būdingo turinio.

Motyvuotai atsakykite:

1. **Atskleiskite BK 228 straipsnio 1 dalyje nurodytos veikos didelės žalos požymio turinį. Kas nagrinėjamu atveju pagrįstų didelės žalos požymį?**
2. **Aptarkite kurstyto turinį. Ar A. A. veiksmai pripažintini kurstyto padaryti BK 228 straipsnio 1 dalyje nurodytą veiką? Kodėl? Jei ne – kokio bendrininko požymius jie atitinka? Ar visi bendrininkai turi atitikti specialiojo subjekto požymius? Kodėl?**
3. **Įvertinkite slaugytojos D. D. apklaustos kaip liudytojos parodymų leistinumą. Ar šiuos duomenis galima naudoti grindžiant D. D. kaltę? Ar juos galima naudoti grindžiant kitų kaltinamųjų kaltę? Jei šie duomenys būtų pripažinti neleistiniais, kaip būtų vertinami kiti – išvestiniai duomenys? Kodėl?**